

A MIRROR AND A BOWL

Silenus, companion of Dionysus, divine principle of ekstasis (standing outside oneself), says – “Look into the silver bowl, and what do you see? Yourself? Or the theatrical mask that you become in the bowl of wine?”. Pompeii, fresco in the Villa of the Mysteries, second century BCE.

The giant silver bowl in Rotterdam, the new collections open storage depot for Museum Boijmans van Beuningen, now has its mirror skin within which one may see all kind of wonders.

Here below are Peter Delpout (novelist), Winy Maas (architect), and Sjarel Ex (director) with thoughts on viewing the landscape/cityscape by means of a giant convex mirror. As well as to the stretched image, the panorama, they refer back to an optical instrument, the Claude glass (named after the painter), or black mirror, popular in the eighteenth century and after. This was a small hand-held tinted convex mirror that would accompany the traveler in search of the picturesque. Upon encountering a suitable prospect of a landscape, one would take out the glass, turn one's back (!) and view the scene in the glass held at one's shoulder. The convex

surface and tint framed and compressed so as to deliver an even more painterly view.

Optics, artistry, encounter/engagement, aesthetics, and transformation.

Spiegeltje, spiegeltje aan de wand

De buitenkant van het depot nadert zijn voltooiing. Naast de ronde vorm is de spiegelwand het meest opvallend. De spiegels zijn niet alleen een spectaculaire aandachtstrekker, maar staan ook in een lange culturele, architectonische en kunsthistorische traditie. Romanschrijver Peter Delpout, architect Winy Maas en museumdirecteur Sjarel Ex belichten vanuit verschillende invalshoeken de betekenis van de spiegelwand van het depot. Is het de spiegel van een reus, het Panorama Rotterdam of een lief bolletje? Of misschien wel alle drie?

Mirror, mirror on the wall

The outside of the depot is nearing completion. As if the bowl shape were not extraordinary enough, the mirrored façade is even more striking. The mirrors are more than a spectacular eye-catcher, springing as they do from a long cultural, architectural and art historical tradition. Novelist Peter Delpout, architect Winy Maas and museum director Sjarel Ex discuss the significance of the depot's mirror wall from different perspectives. Is it a giant's mirror, the Rotterdam Panorama or a cherished feature? Or perhaps all three?

'Architect Winy Maas belooft ons geen gebouw, maar een landschap.'

'Architect Winy Maas promised us not just a building, but a landscape.'

– Peter Delpout

De spiegel van een reus

Peter Delpout

Het was een verbluffende artist's impression waarmee architectenbureau MVRDV hun ontwerp voor Depot Boijmans Van Beuningen presenteerde. Een spiegelwand met alle kenmerken waarmee de grote landschapsschilders ons imponeren. Op de voorgrond de fijne details van een frisgroen bladerdek. Aan weerszijden twee klassieke bouwwerken die als de coulissen van een theater onze blik via slingerende paden naar een bergrug sturen. En alsof dat niet genoeg was, een hemel zwanger van onweerswolken en vroeg avondlicht. Onmiskenbaar de skyline van Rotterdam, maar zoals alleen een schilder die kan transformeren. Architect Winy Maas belooft ons geen gebouw, maar een landschap.

Inmiddels kunnen we de spectaculaire eenentwintigste-eeuwse vergezichten zelf zien. Maar niet veel mensen zullen beseffen dat ze bij dit spiegelspektakel in een vergeten traditie staan. Toen ik de artist's impression voor het eerst zag, moest ik meteen denken aan de Claudespiegel, een klein gadget uit de achttiende eeuw, waarin spiegel, schilderij en landschap ook zo'n mooi verbond aangingen. De Claudespiegel was een zwart, bolvormig geslepen glas, niet groter dan een poederdoosje. Het waren wandelaars die met deze poederdoos op stap gingen. Bij hun favoriete uitzichten deden ze iets vreemds: ze draaiden zich met hun rug naar het landschap en bewonderden de omgeving via het spiegeltje. Wat ze dan zagen leek op een schilderij, meer in het bijzonder op een landschap van de zeventiende-eeuwse Franse schilder Claude Lorrain (1600-1682).

← Het landschap door een Claudespiegel

← The landscape in a Claude mirror

A Giant's Mirror

Peter Delpout

Architects MVRDV presented their design for Depot Boijmans Van Beuningen using an astonishing artist's impression. A mirrored façade with all the characteristics the great landscape painters use to impress us. In the foreground are the fine details of a bright green canopy of leaves. On either side are classical structures that act like the wings of a stage set to draw our gaze along winding paths to a ridge. And, to add to that, a sky laden with storm clouds and early evening light. Unmistakably Rotterdam's skyline, but only as a painter can transform it. Architect Winy Maas promised us not just a building, but a landscape.

In the meantime, we can see the spectacular twenty-first-century views for ourselves. Yet not many people will realize that this mirrored spectacle places them in a forgotten tradition. When I saw the artist's impression for the first time, I immediately thought of the Claude glass, or black mirror. It's a small eighteenth-century gadget that cleverly brought together a mirror, a painting and a landscape. The Claude glass was a slightly convex ground glass blackened mirror, no larger than a powder compact. Walkers would take them along on their expeditions. When they reached their favourite viewpoints, they would do something strange. Turning their backs on the landscape, they would admire the surroundings using the mirror. What they saw looked like a painting, or more particularly a landscape by the seventeenth-century French painter Claude Lorrain (1600-1682).

Wie het spiegelkje heeft uitgevonden is onbekend. Claude zeker niet, maar in de achttiende eeuw was hij in Groot Brittannië wel ongekend populair. Toch was het vreemd dat de wandelaars juist de landschappen van Claude op het regenachtige eiland probeerden terug te vinden. Claude schilderde namelijk het zonovergoten land rondom Rome. Niet eens zoals het er echt uitzag, maar geïdealiseerd. Het waren artist's impressions van de Romeinse Campagna, waarin herders, schapen en ruïnes in een goddelijk zonlicht baadden. De eigenschappen van het spiegelkje hielpen de wandelaars om die illusie ook in Engeland, Wales of Schotland op te roepen.

Ook de bezoekers van het depot hebben straks zo'n spiegel. Het werkelijke landschap strekt zich, net als voor de achttiende-eeuwse wandelaars, niet voor onze ogen uit, maar achter onze rug. We kijken in de Claudespiegel van een reus. Rotterdam, omgetoverd tot één groot schilderij van Claude. En als we niet op zijn befaamde avondlicht willen wachten, dan gaan we naar binnen, waar we de goddelijke zonsongang in 'Landschap met figuren die een beek doorwaden' (1637) kunnen bewonderen – een echte Claude waar geen spiegel voor nodig is, en ook nog eens altijd beschikbaar.

Van Peter Delpeut verscheen onlangs 'In het zwart van de spiegel', een roman waarin de Claudespiegel een belangrijke rol heeft.

We don't know who invented this little mirror. It certainly wasn't Claude, whose works enjoyed unprecedented popularity in Great Britain in the eighteenth century. Curiously, walkers tried to track down Claude landscapes on that rainy island, for Claude primarily painted the sun-drenched countryside around Rome. Idealized depictions, none of them reflected reality. They were artist's impressions of the Roman Campagna, where shepherds, sheep and ruins are bathed in divine sunlight. This little mirror's properties helped walkers to conjure up that illusion in England, Wales and Scotland too.

Visitors to the depot will also have just such a mirror. Following in the footsteps of eighteenth-century walkers, the actual landscape does not stretch out in front of our eyes but behind our backs. We look in a giant's Claude glass. Rotterdam transformed into one huge painting by Claude. And if we don't want to wait for the famous evening light, we go indoors where we can see the divine sunset in 'Landscape with Figures Wading Through a Stream' (1637) – a real Claude that needs no mirror and is always available.

Peter Delpeut recently published the novel 'In het zwart van de spiegel' in which the Claude glass plays a prominent role.

Lief bolletje

Depot Boijmans Van Beuningen moet een lief bolletje worden in het Rotterdamse landschap, en de spiegelende gevel helpt daarbij. Daardoor wordt het gebouw transparant en gaat het op in zijn omgeving, het Museumpark. Maar het depot moet ook een zekere 'présence' hebben, want we werken toch aan een gebouw waarvoor mensen straks gaan omreizen, een nieuwe selfie-hotspot. Deze gevel met dubbelgekromde spiegels is uniek. We hebben er veel voor moeten testen, want hoe reguleer je lichtinval, klimaat, mate van doorzichtigheid? De grootste uitdaging was om de spiegels mooi aaneengesloten te krijgen, met een zo klein mogelijke voeg. Dat is uiteindelijk gelukt; met deze spiegelende gevel hebben we iets wat super hightech is en tegelijkertijd super ambachtelijk.

Winy Maas

Architect en medeoprichter MVRDV

Cherished feature

Depot Boijmans Van Beuningen will be a cherished feature of Rotterdam's landscape, and the reflective façade will help. It makes the building transparent so that it becomes part of its surroundings – Museumpark. Yet the depot has to have a certain presence because we're working on a building that people will soon be coming especially to see, a new selfie hotspot. This façade, with its doubly curved mirrors, is unique. We had to do a lot of testing – how can you control the incidence of light, interior climate and degree of transparency? The greatest challenge was to get the mirrors beautifully joined together, with the narrowest possible joints. In the end we succeeded. The reflective façade is part super high-tech and at the same time the epitome of craftsmanship.

Winy Maas

Architect and founding partner MVRDV

📖 **Panorama Rotterdam**

De mens vergaapt zich graag, aan kunst, aan film en natuurschoon. Dat is niet anders dan vroeger. De slag bij Waterloo bijwonen? Tot in de negentiende eeuw werd op kermissen en naamfeesten het Panorama getoond, een rondtrekkend fenomeen, bijna echt, alsof je erbij was geweest. Panorama Mesdag, een blik van 360 graden rondom Scheveningen, is ook iets van toen. Daarvan stammen wij af, met Panorama Rotterdam. Omgekeerd en van deze tijd, dynamisch, in de weerspiegeling van het depot spannen wolken en stadsbeelden samen. Een luchtspiegeling waarbij de werkelijkheid verbleekt. Met 300 man op een selfie, oh, à la Magritte? Hallucinaties en illusies, verkleind naar een schaal van 1 op 10, een pot met zilverlingen voor de grote, mooie kunstverzameling van Rotterdam. Het wordt een ongekende ervaring.

Sjarel Ex

Directeur Museum Boijmans Van Beuningen

Rotterdam Panorama

People like to gaze – at art, at movies and at natural beauty. This has always been the case. Be a spectator at the Battle of Waterloo? The Panorama was a travelling phenomenon, on show at fairs and on saints' days, until well into the nineteenth century. It was almost real, as if you were there yourself. The Mesdag Panorama, giving a 360-degree vista around Scheveningen, was another such phenomenon. Our Rotterdam Panorama is a descendant. Reversed and present day, dynamic, the depot's reflection combines clouds with cityscapes. A mirage that pales reality. A selfie of three hundred people – à la Magritte? Hallucinations and illusions, reduced to a one-tenth scale, a huge silvered bowl for Rotterdam's big beautiful art collection. There's never been anything like it. ”

Sjarel Ex

Director, Museum Boijmans Van Beuningen

← René Magritte, 'La reproduction interdite', 1937, olieverf op doek, 81 x 65 cm

← René Magritte, 'Not to be Reproduced', 1937, oil on canvas, 81 x 65 cm

Boijmans in Donner

Boekhandel Donner en Museum Boijmans Van Beuningen organiseren onder de titel 'Boijmans in Donner' een reeks van vijf bijeenkomsten op de zondagmiddag. Daarin staat steeds 'Boijmans in transit' of een kunstboek centraal. De eerste editie is op zondag 3 november om 14.00 uur. Sjarel Ex, directeur van Museum Boijmans Van Beuningen, en schrijver Peter Delpeut zullen vanuit verschillend perspectief hun licht laten schijnen op het depot. Meer info: donner.nl/boijmans-in-donner

Boijmans in Donner

Donner's bookshop and Museum Boijmans Van Beuningen are staging a series of five Sunday afternoon meetings under the title 'Boijmans in Donner'. Each one will focus on 'Boijmans in Transit' or an art book. The first meeting takes place at 2.00 p.m. on Sunday 3 November. Sjarel Ex, director of Museum Boijmans Van Beuningen, and writer Peter Delpeut will talk about the depot from different points of view. For more information go to donner.nl/boijmans-in-donner

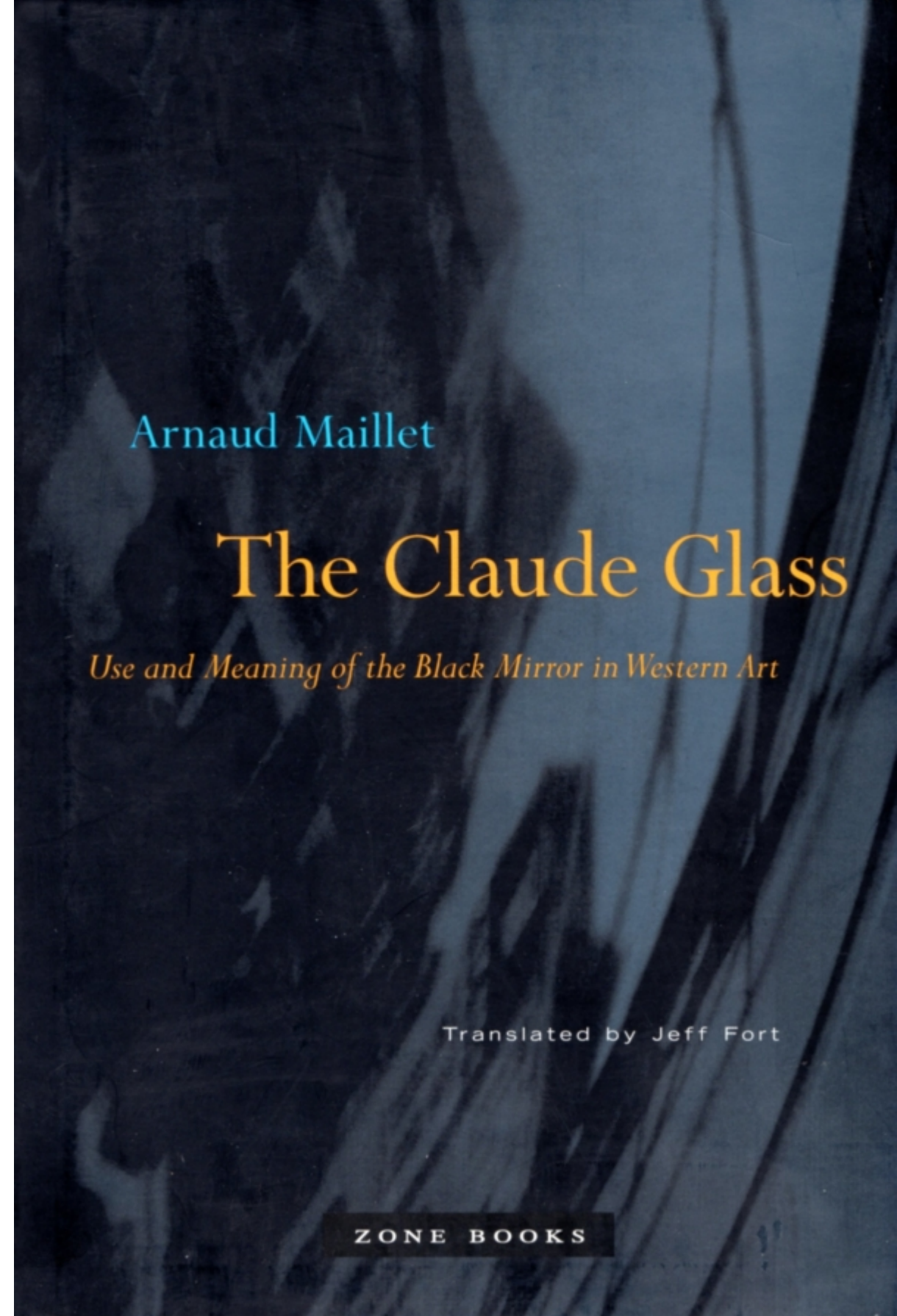

Source = Depot Journal #3 – [Link]

The panorama in the Villa of the Mysteries at Pompeii is appropriately seen as about initiation into a mystery cult of knowledge and insight, that of Dionysus. This is a process of (self) transformation, via intense sensory and revelatory experiences, performance and ritual, seeing into a reality hidden to most, encountered in communion with those who would share.

Ancient archetypes and allegories – [Link]

Arnaud Maillet

The Claude Glass

Use and Meaning of the Black Mirror in Western Art

Translated by Jeff Fort

ZONE BOOKS

(Thanks to Gary Devore for another recent marvelous conversation about antiquity,

this time specifically about mirrors, or rather the lack of them. Imagine, and in such contrast with today, a world of concern, at least among the wealthy, with self image, when there were only polished metal mirrors (bronze and silver), liquid surfaces, and portraiture (particularly sculpture) with which one might encounter one's desired, actual, and presented self.)